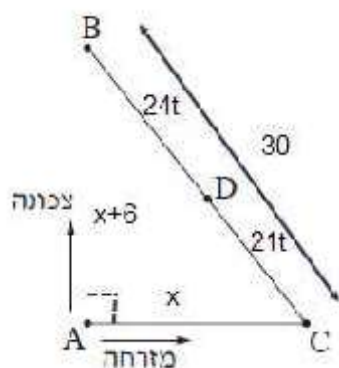

א. נסמן את מהירות הנסיעה של רוכב ב' ב- x (קמ"ש), ובהתאם $x+6$ היא מהירות הרכיבה של רוכב א'.

דרג-מרחק (ק"מ)	מהירות (ק"מ לשעה)	זמן (שעות)		
$x+6$	$x+6$	1	צפונה מ- A ל- B	רוכב א'
x	x	1	מזרחה מ- A ל- C	רוכב ב'

המרחק ביניהם, BC, לאחר שעה של רכיבה הוא 30 ק"מ.

נמצא את מהירותם, באמצעות משפט פיתגורס במשולש ABC.

$$\text{המשוואה המתאימה: } x^2 + (x+6)^2 = 30^2$$

נפתור את המשוואה.

$$x^2 + (x+6)^2 = 900$$

$$x^2 + x^2 + 12x + 36 = 900$$

$$2x^2 + 12x - 864 = 0$$

$$\boxed{x=18} \rightarrow \boxed{x+6=24}$$

$$\cancel{x=-24} \leftarrow x > 0$$

תשובה: מהירות הנסיעה של רוכב א' היא 24 קמ"ש, ושל רוכב ב' הייתה 18 קמ"ש.

ב. נסמן את זמן הרכיבה של שני הרוכבים, החל מהשעה 9:10 ועד למפגש בנקודה D ב- t (שעות).

במשך זמן זה עברו הרוכבים ביחד 30 ק"מ, כאשר מהירות רוכב ב' עלתה ל- 21 קמ"ש $= 18 + 3$.

$$\text{המשוואה המתאימה: } 24t + 21t = 30$$

נפתור את המשוואה.

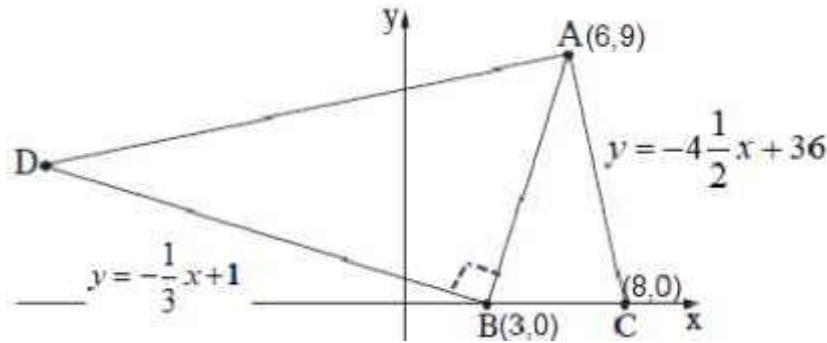
$$45t = 30$$

$$\boxed{t = \frac{2}{3}}$$

בהתאם הם נפגשו כעבור $\frac{2}{3}$ שעה, או כעבור 40 דקות $= \frac{2}{3} \cdot 60$, מסיום המנוחה ב- 9:10.

תשובה: הרוכבים נפגשו בשעה 9:50.

א. נמצא את שיעורי הנקודה C, הנמצאת על הישר $y = -4\frac{1}{2}x + 36$ ועל ציר ה-x.

נציב $y = 0$ במשוואת הישר.

$$0 = -4\frac{1}{2}x + 36$$

$$4\frac{1}{2}x = 36 \quad :/4\frac{1}{2}$$

$$x = 8 \rightarrow \boxed{C(8,0)}$$

אורך הצלע BC, המונחת על ציר ה-x הוא 5.

$$x_B = x_C - 5 = 9 - 5 = 3 \rightarrow \boxed{B(3,0)}$$

תשובה: B(3,0), C(8,0).

ב. שטח המשולש ABC הוא $22\frac{1}{2}$.

$$9 = -4\frac{1}{2}x + 36$$

$$4\frac{1}{2}x = 27 \quad :/4\frac{1}{2}$$

$$x = 6 \rightarrow \boxed{A(6,9)}$$

$$S_{\Delta ABC} = \frac{BC \cdot h_{BC}}{2}$$

$$22\frac{1}{2} = \frac{5 \cdot h_{BC}}{2}$$

$$9 = h_{BC} \rightarrow y_A = 9$$

תשובה: A(6,9)

ג. נמצא את שיפוע הישר BD.

$$m_{AB} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} = \frac{9 - 0}{6 - 3} = 3$$

הישר BD מאונך לישר AB, ובהתאם לתנאי ניצבות, $m_1 \cdot m_2 = -1$, נקבל $m_{BD} = -\frac{1}{3}$ (שיפוע הופכי לנגדי).

נמצא את משוואת הישר BD.

$$y - 0 = -\frac{1}{3}(x - 3)$$

$$\boxed{y = -\frac{1}{3}x + 1}$$

תשובה: משוואת הישר BD היא $y = -\frac{1}{3}x + 1$.

ד. נתון $x_D = -12$.

(1) נציב $x = -12$ במשוואת הישר BD.

$$y_D = -\frac{1}{3} \cdot (-12) + 1 = 5 \rightarrow \boxed{D(-12, 5)}$$

$$m_{AD} = \frac{y_A - y_D}{x_A - x_D} = \frac{9 - 5}{6 - (-12)} = \frac{2}{9}$$

$AD \perp AC \rightarrow \boxed{\angle DAC = 90^\circ}$ נקבל, ובהתאם לתנאי ניצבות, $m_{AD} \cdot m_{AC} = \frac{2}{9} \cdot (-4\frac{1}{2}) = -1$

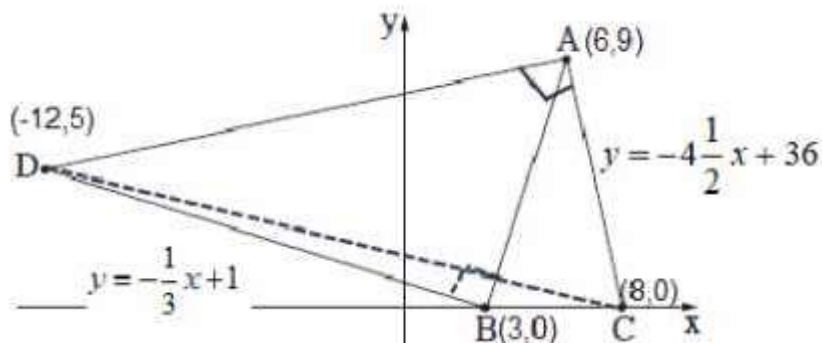
תשובה: הוכחנו ש- $\angle DAC = 90^\circ$.

(2) במשולש ישר זווית – מרכז המעגל החוסם הוא אמצע היתר, במקרה שלנו אמצע הצלע DC,

כי $\angle DAC = 90^\circ$. (כמובן, שזה מפגש אנכים אמצעיים).

$$\left. \begin{aligned} x &= \frac{8 + (-12)}{2} = -2 \\ y &= \frac{0 + 5}{2} = 2.5 \end{aligned} \right\} \boxed{(-2, 2.5)}$$

תשובה: מרכז המעגל החוסם את משולש DAC הוא $(-2, 2.5)$.

בגרות עט יולי 19 מועד קיץ ב שאלון 35481

א. נציב את כל הנתונים בטבלה מתאימה, ונראה חישובים רגילים וגם באמצעות נוסחאות ההסתברות המותנית. יש 80 כדורים בשק (Bag), מתוכם 20 כחולים, ולכן 60 צהובים.

70% מן הכדורים שבשק הם כדורים צהובים מפלסטיק, לכן יש כאלו 56 כדורים $= 0.7 \cdot 80 = 0.7 \cdot 80 = 56$.
 ברישום מסודר של הסתברויות: $N(\text{Glass} \cap \text{Plastic}) = 0.7 \cdot 80 = 56 \rightarrow P(\text{Glass} \cap \text{Plastic}) = 0.7$.
 ומכאן שיש 4 כדורים צהובים שעשויים מזכוכית $= 60 - 56$.

25% מן הכדורים העשויים זכוכית הם צהובים, לכן יש 16 כדורים העשויים מזכוכית $= 4 : 25\% = 4 : 0.25 = 16$.

$$P(Y / \text{Glass}) = 0.25$$

$$\frac{N(Y \cap \text{Glass})}{N(\text{Glass})} = 0.25$$

$$\frac{4}{0.25} = N(\text{Glass})$$

$$N(\text{Glass}) = 16$$

נשלים את הטבלה.

	Y - צבע צהוב	B - צבע כחול	
16	4	12	Glass - זכוכית
64	56	8	Plastic - פלסטיק
80	60	20	

תשובה: בשק יש 64 כדורים מפלסטיק.

ב. הוציאו באקראי כדור מן השק והחזירו אותו לשק.

$$p(B \cap \text{Glass}) = \frac{N(B \cap \text{Glass})}{N(\text{Bag})} = \frac{12}{80} = 0.15 \quad (1)$$

תשובה: ההסתברות, שהוציאו כדור כחול מזכוכית, היא 0.15.

$$p(\text{Glass} / B) = \frac{N(\text{Glass} \cap B)}{N(B)} = \frac{12}{20} = 0.6 \quad (2)$$

תשובה: ההסתברות שהוציאו מהשק כדור מזכוכית, אם ידוע שהכדור הוא כחול, היא 0.6.

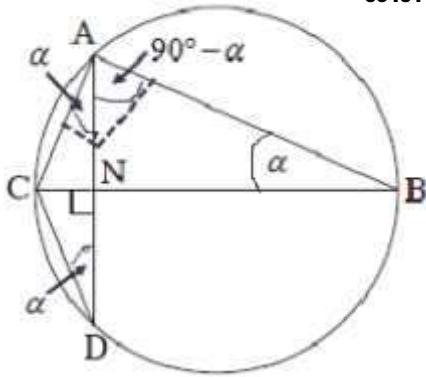
ג. חזרו על פעולת הוצאת כדור מהשק 4 פעמים.

מדובר בהתפלגות בינומית, כאשר $n = 4$, $k = 3$, $p = P(Y) = \frac{N(Y)}{N(\text{Bag})} = \frac{60}{80} = 0.75$.

נחשב באמצעות נוסחת ברנולי:

$$P_4(3) = \binom{4}{3} \cdot 0.75^3 \cdot 0.25^{4-3} = 4 \cdot 0.75^3 \cdot 0.25^1 = \frac{27}{64}$$

תשובה: ההסתברות, שבדיוק 3 מן הכדורים שהוציאו הם צהובים, היא $\frac{27}{64}$.

נתונים1. BC קוטר 2. $AD \perp BC$.עבור ד. 3. $CD = 4$ 4. רדיוס המעגל = 5.צ"ל: א. $\triangle ABC \sim \triangle NDC$ ב. $\triangle ACD$ שווה שוקייםג. $(AC)^2 = NC \cdot BC$ ד. NC

נימוק	טענה	הסבר
	BC קוטר	1 5
זווית היקפית הנשענת על הקוטר	$\sphericalangle CAB = 90^\circ$	5 6
	$\sphericalangle CND = 90^\circ$	2 7
	$(\tau) \sphericalangle CAB = \sphericalangle CND$	6, 7 8
זוויות היקפיות הנשענות על קשת משותפת $(\widehat{AC})$	$(\tau) \sphericalangle B = \sphericalangle D = \alpha$	9
משפט דמיון זווית זווית	$\triangle ABC \sim \triangle NDC$	8, 9 10
מ.ש.ל. א		
$\triangle ABN$	$\sphericalangle BAN = 90^\circ - \alpha$	7, 9 11
	$\sphericalangle NAC = \alpha$	6, 11 12
	$\sphericalangle NAC = \sphericalangle D$	9, 12 13
אם שתי זוויות שוות אז המשולש שווה שוקיים, והצלעות מולן שוות	$\triangle ACD$ שווה שוקיים, $AC = DC$	13 14
מ.ש.ל. ב		
יחסי צלעות מתאימות במשולשים דומים	$\frac{AB}{ND} = \frac{AC}{NC} = \frac{BC}{DC}$	10 15
	$AC \cdot DC = BC \cdot NC$	15 16
	$(AC)^2 = NC \cdot BC$	14, 16 17
מ.ש.ל. ג		
	$CD = 4$	3 18
	רדיוס המעגל = 5	4 19
	$BC = 10$	5, 19 20
	$4^2 = NC \cdot 10 \rightarrow NC = 1.6$	14, 18, 20 21
מ.ש.ל. ד		

בגרות עט יולי 19 מועד קיץ ב שאלון 35481

א. נשים לב שב- $\triangle BDC$ נתונות שלוש צלעות .

$$(BC)^2 = (BD)^2 + (CD)^2 - 2 \cdot BD \cdot CD \cdot \cos \angle BDC$$

$$\cos \angle BDC = \frac{(BD)^2 + (CD)^2 - (BC)^2}{2 \cdot BD \cdot CD}$$

$$\cos \angle BDC = \frac{6^2 + 7^2 - 4^2}{2 \cdot 6 \cdot 7}$$

$$\boxed{\angle BDC = 34.77^\circ}$$

תשובה: $\angle BDC = 34.77^\circ$.

ב. נתון גם: $AB = AD$, נשלים זוויות נדרשות.

$$\angle ABD = \angle BDC = 34.77^\circ$$

$$\angle ADB = \angle ABD = 34.77^\circ$$

$$\angle BAC = 180^\circ - 2 \cdot 34.77^\circ = 110.46^\circ$$

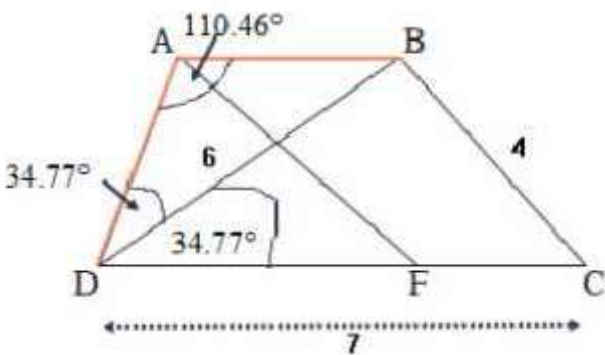
$\triangle ABD$ לפי משפט הסינוסים

$$\frac{AD}{\sin 34.77^\circ} = \frac{BD}{\sin 110.46^\circ}$$

$$AD = \frac{6 \cdot \sin 34.77^\circ}{\sin 110.46^\circ}$$

$$\boxed{AD = 3.652}$$

תשובה: אורך הצלע AD הוא 3.652 .

ג. נתון גם: $S_{\Delta ADF} = 8$, כאשר הנקודה F נמצאת על הצלע DC.

(1) נחשב את אורך הצלע DF.

$$S_{\Delta ADF} = \frac{AD \cdot DF \cdot \sin \angle ADF}{2}$$

$$8 = \frac{3.652 \cdot DF \cdot \sin 69.54^\circ}{2}$$

$$\frac{8 \cdot 2}{3.652 \cdot \sin 69.54^\circ} = DF$$

$$\boxed{DF = 4.676 \text{ cm}}$$

תשובה: אורך הצלע DF הוא 4.676.

(2) נחשב תחילה את אורך הצלע AF.

ΔADF על פי משפט הקוסינוסים:

$$(AF)^2 = (AD)^2 + (DF)^2 - 2 \cdot AD \cdot DF \cdot \cos 69.54^\circ$$

$$(AF)^2 = 3.652^2 + 4.676^2 - 2 \cdot 3.652 \cdot 4.676 \cdot \cos 69.54^\circ$$

$$(AF)^2 = 23.26$$

$$\boxed{AF = 4.823}$$

ΔADF לפי משפט הסינוסים

$$\frac{AF}{\sin 69.54^\circ} = 2R$$

$$\frac{4.823}{2 \sin 69.54^\circ} = R$$

$$\boxed{R = 2.574}$$

תשובה: רדיוס המעגל החוסם את ΔADF הוא 2.574.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x^2}{x^2 + 2x - 3}$

(1) בתחום ההגדרה, המכנה שונה מאפס: $x^2 + 2x - 3 \neq 0 \rightarrow x \neq -3, x \neq 1$

תשובה: תחום ההגדרה: $x \neq -3, x \neq 1$

(2) נמצא אסימפטוטות המקבילות לצירים.

אסימפטוטות מקבילה לציר ה- y : הישרים $x = 1$ ו- $x = -3$ (מספר זה מאפס מכנה ולא מונה).

אסימפטוטה מקבילה לציר ה- x : $y = 1$ (חזקת מונה (2) שווה לחזקת מכנה (2), $y \rightarrow \frac{x^2}{x^2} = 1$).

תשובה: $y = 1, x = -3, x = 1$

ב. נמצא את שיעורי נקודות הקיצון של הפונקציה, ונקבע את סוגן.

$$f'(x) = \frac{2x(x^2 + 2x - 3) - x^2(2x + 2)}{(x^2 + 2x - 3)^2}$$

$$f'(x) = \frac{x[2(x^2 + 2x - 3) - x(2x + 2)]}{(x^2 + 2x - 3)^2}$$

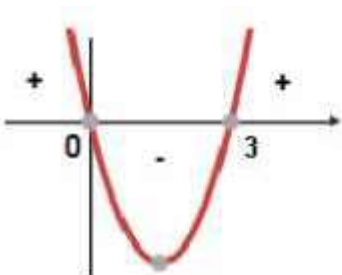
$$f'(x) = \frac{x(2x^2 + 4x - 6 - 2x^2 - 2x)}{(x^2 + 2x - 3)^2}$$

$$f'(x) = \frac{x(2x - 6)}{(x^2 + 2x - 3)^2}$$

$$0 = x(2x - 6)$$

$$x = 0 \rightarrow (0, 0)$$

$$x = 3 \rightarrow (3, 0.75)$$

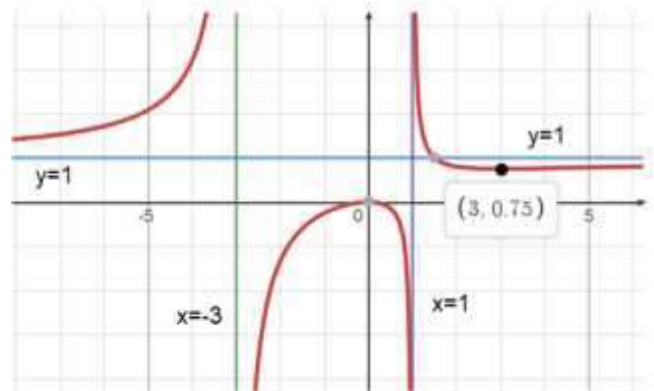
נמצא את סוג נקודות הקיצון (מכנה הנגזרת חיובי), בעזרת ציור גרף סימני $f'(x)$,

כאשר מכנה הנגזרת חיובי, והמונה הוא ביטוי אלגברי של פרבולה ישרה ("מחייכת").

	-3		0		1		3		x
+		+		-		-		+	$f'(x)$
↗		↘	Max	↗		↘	Min	↗	מסקנה

תשובה (3, 0.75) מינימום, (0, 0) מקסימום.

ג. סקיצה של גרף הפונקציה $f(x) = \frac{x^2}{x^2 + 2x - 3}$.

ד. נסרטט סקיצה של $f'(x)$ בתחום $-3 < x < 1$, ונחשב את השטח המבוקש.

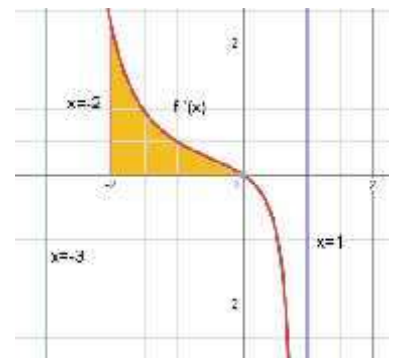
(1) שיקולים לציוור גרף הנגזרת.

- $f'(0) = 0$

- על פי טבלת עלייה/ירידה של $f(x)$ - מתקבל ש:

- $f'(x) > 0$ כאשר $-3 < x < 0$, ו- $f'(x) < 0$ כאשר $0 < x < 1$.

- הישרים $x = -3$, $x = 1$ מהווים אסימפטוטות אנכיות גם לגרף הנגזרת.

תשובה: סקיצה של גרף הנגזרת, כולל סימון שטח לתת-סעיף ד(2).

(2) נחשב את השטח המבוקש.

$$S = \int_{-2}^0 (f'(x) - 0) dx = f(x) \Big|_{-2}^0$$

$$S = f(0) - f(-2) = 0 - \left(-\frac{4}{3}\right)$$

$$S = 1\frac{1}{3}$$

תשובה: השטח המבוקש הוא $1\frac{1}{3}$.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = (x-3)^4 - 16$, המוגדרת לכל x .

נמצא את שיעורי נקודת הקיצון של $f(x)$.

$$f'(x) = 4(x-3)^3$$

$$0 = 4(x-3)^3 \rightarrow x-3 = 0$$

$$x = 3 \rightarrow (3, -16)$$

$$\left. \begin{array}{l} f'(2) = -4 < 4 \\ f'(4) = 4 > 0 \end{array} \right\} \min$$

תשובה: שיעורי נקודת הקיצון הם $(3, -16)$.

ב. בנקודת החיתוך עם ציר ה- x , מתקיים $y = 0$.

$$0 = (x-3)^4 - 16$$

$$16 = (x-3)^4$$

$$2 = x-3 \rightarrow 5 = x \rightarrow (5, 0)$$

$$-2 = x-3 \rightarrow 1 = x \rightarrow (1, 0)$$

תשובה: שיעורי נקודות החיתוך עם ציר ה- x הם: $(1, 0)$, $(5, 0)$.

ג. נמצא את משוואת המשיק, ונחשב את השטח המבוקש.

(1) שיעורי נקודת ההשקה הם $(4, -15)$ $\rightarrow f(4) = (4-3)^4 - 16$.

שיפוע המשיק הוא $f'(4) = 4 \cdot (4-3)^3 = 4$.

$$y - (-15) = 4(x-4) \rightarrow y = 4x - 31$$

תשובה: משוואת המשיק היא $y = 4x - 31$.

(2) נחשב את השטח המבוקש, על-ידי חלוקתו לשני שטחים.

$$S_2 = \int_0^1 (0 - (4x - 31)) dx$$

$$S_2 = \int_0^1 (-4x + 31) dx$$

$$S_2 = \left[-\frac{4x^2}{2} + 31x \right]_0^1$$

$$\left. \begin{array}{l} x=1 \quad 29 \\ x=0 \quad 0 \end{array} \right\} S_2 = 29 - 0 \rightarrow S_2 = 29$$

$$S_1 = \int_1^4 ((x-3)^4 - 16 - (4x - 31)) dx$$

$$S_1 = \int_1^4 ((x-3)^4 + 15 - 4x) dx$$

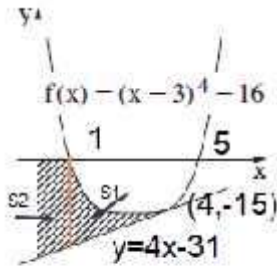
$$S_1 = \left[\frac{(x-3)^5}{5} + 15x - \frac{4x^2}{2} \right]_1^4$$

$$\left. \begin{array}{l} x=4 \quad 28.2 \\ x=1 \quad 6.6 \end{array} \right\} S_1 = 28.2 - 6.6 \rightarrow S_1 = 21.6$$

וגודל השטח המבוקש הוא 50.6 יח"ר $= 21.6 + 29$.

תשובה: השטח המבוקש הוא 50.6 יח"ר.

נכתב ע"י עפר ילין

א. נסמן $BE = x$, $0 < x < 10$.

(1) הנקודה E היא אמצע הצלע BC , לכן $BC = 2x$.

סכום שתי אורכי צלעות סמוכות במלבן הוא 20 , לכן $AB = 20 - 2x$.

נחשב את AE באמצעות משפט פיתגורס ב- $\triangle ABE$.

$$(AE)^2 = x^2 + (20 - 2x)^2$$

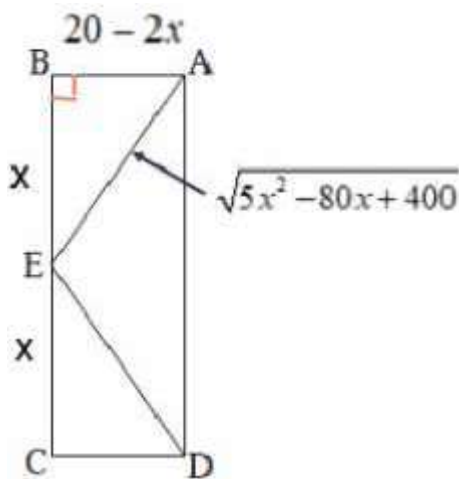
$$(AE)^2 = x^2 + 400 - 80x + 4x^2$$

$$(AE)^2 = 5x^2 - 80x + 400$$

$$\boxed{AE = \sqrt{5x^2 - 80x + 400}}$$

תשובה: $AE = \sqrt{5x^2 - 80x + 400}$.

(2) הפונקציה שיש להביא למינימום היא אורך הקטע AE .

$$AE = \sqrt{5x^2 - 80x + 400}$$

$$\boxed{(AE)' = \frac{10x - 80}{\sqrt{5x^2 - 80x + 400}}}$$

$$0 = 10x - 80$$

$$80 = 10x$$

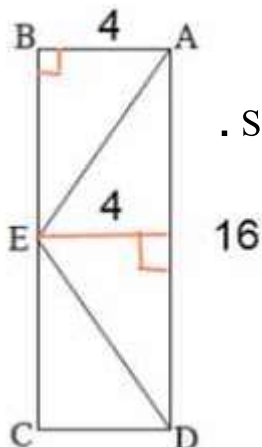
$$\boxed{x = 8}$$

$$\left. \begin{aligned} (AE)'(7) &= \frac{10 \cdot 7 - 80}{+} = \frac{-10}{+} < 0 \\ (AE)'(9) &= \frac{10 \cdot 9 - 80}{+} = \frac{10}{+} > 0 \end{aligned} \right\} x = 8 \quad \text{Min}$$

$$BC = 2 \cdot 8 = 16 \rightarrow \boxed{BC = AD = 16}$$

$$AB = 20 - 2 \cdot 8 = 4 \rightarrow \boxed{AB = DC = 4}$$

תשובה: $BC = AD = 16$, $AB = DC = 4$, עבורן אורך הקטע AE הוא מינימלי.

ב. שטח המשולש AED שווה למחצית משטח המלבן, לכן $S_{\triangle AED} = \frac{AB \cdot AD}{2} = \frac{4 \cdot 16}{2} = 32$.

הסבר: רוחב המלבן שווה לגובה לצלע AD .

תשובה: שטח $\triangle AED$ הוא 32 יח"ר.